

Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma 2025-2029

LAPUAN KAUPUNKI
YMPÄRISTÖNSUOJELU

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	4
2 RESURSSIT JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ	5
3 YMPÄRISTÖOLOSUHTEET	5
4 YMPÄRISTÖNSUOJELUN VALVONTAKOhteET	6
4.1 Ympäristönsuojelulain säännöllisen valvonnan kohteet	6
4.2 Ympäristönsuojelulain mukaiset muut ilmoitusvelvolliset toiminnot	8
4.3 Muu ympäristönsuojelulain mukainen valvonta	8
4.4 Jätelain valvonta	8
4.5 Vesilain valvonta	9
4.6. Maa-aineslain valvonta	9
4.7. Vesihuoltolain valvonta	9
4.8. Muu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluva valvonta	10
5 TOIMINTOJEN RISKINARVIOINTI	10
5.1 Määräaikaistarkastusten ajan kohdan määrittäminen	12
5.2. Tarkastuksessa havaitun puutteen vaikutus valvontaan	12
5.3. Toiminta rikosasiassa	13
6 VALVONTASUUNNITELMA 2025-2029	13
6.1 Suunnitelmallisesta valvonnasta ja tarkastuksista perittävät maksut	14
7 VALVONTASUUNNITELMAN TARKISTAMINEN	14

1 JOHDANTO

Lapuan kaupungin ympäristölautakunta vastaa kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta.

Lapuan kaupungin valvontasuunnitelmaa on tarpeen päivittää lainsäädännössä ja toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Valvontasuunnitelma on laadittu vuosille 2025-2029 ja se tarkastetaan viiden vuoden välein, ellei lainsäädännön muutokset edellytä suunnitelman muuttamista aikaisemmin.

Valvontasuunnitelman laatiminen perustuu ympäristönsuojelulakiin (527/2014), jonka 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma. Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa kuvataan tämän lisäksi valvonnan järjestäminen ja riskinarvioinnin perusteet sekä valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvonnan kokonaisuuden kannalta tähän valvontasuunnitelmaan on koottu myös muiden säädösten mukaiset kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät.

Valvontasuunnitelman perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontaohjelma, jossa kuvataan valvottavat kohteet ja niihin kohdistettavat säännölliset valvontatoimet. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Valvontasuunnitelman mukaisia säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvia kohteita on yhteensä 99 kpl.

2 RESURSSIT JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Ympäristönsuojelun vastuualueen henkilöstön määrä on 1 htv. Lapuan kaupungissa toimii ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut, joka vastaa Lapuan kaupungin rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tekee yhteistyötä myös muiden kunnan teknisen keskuksen toimialojen kanssa.

Lapuan kaupungin alueella valtion ympäristölupaviranomaisena toimii Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (AVI) ja valtion valvontaviranomaisena Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, joilla on vastuu valtion ympäristölupaviranomaisen myöntämien ympäristölupien valvonnasta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen osallistuu tarvittaessa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen valvontakäynteihin Lapuan kaupungin alueella. Lapuan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen antaa lausuntoja valtion lupa- ja valvontaviranomaiselle ja ylläpitää omalta osaltaan valtionhallinnon ympäristönsuojelun tietojärjestelmää (YLVA), johon tallennetaan ympäristöluvanvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja koskevat tiedot.

Etelä- ja Keski-Pohjanmaan alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset tekevät yhteistyötä ja tapaavat säännöllisesti yhteisten toimintalinjojen luomiseksi. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset tekevät yhteistyötä paikallisten poliisilaitosten kanssa. Lapuan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on mukana Lapuanjoen neuvottelukunnan toiminnassa, jonka tarkoituksena on edistää vesistön eri käyttömuotoja ja siihen liittyen vesiensuojelua ja kalastusta sekä vesistöalueen virkistyskäyttöä ja matkailua. Neuvottelukunta asettaa oman vesistönsä osalta vesienhoidon järjestämisestä annetun lain mukaiset vesienhoidon tavoitteet ja valmistelee hoito-ohjelmaa.

Lapuan kaupungin jätehuoltoviranomaisena toimii Lakeuden jätelautakunta, jonka kanssa tehdään yhteistyötä jätelain valvontaan liittyvissä asioissa.

Rakennuksen polttamista koskevissa asioissa ja mahdollisissa ympäristövahingoissa tehdään yhteistyötä Pohjanmaan pelastuslaitoksen sekä ELY-keskuksen kanssa. Öljyvahinkojen jälkitorjunnasta Lapuan kaupungissa kunnallistekniikan päällikkö.

3 YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Lapuan kaupungin koko on noin 750 km² ja asukkaita on yhteensä noin 14 000. Lapuan kaupunki on taajaan asuttu, jossa väestötiheys vuonna 2024 oli 19,05 as/maa-km². Lapuan kaupungin alueen halki kulkee valtatie 16 ja 19. Lisäksi pohjoiseen kulkeva rautatie kulkee Lapuan keskustan kautta.

Toimialueella valvontakohteet koostuvat pääasiassa eläinsuojien, kalliokiviainesten oton ja jätteiden käsittelyn valvonnasta. Ympäristön pilaantumisen riski Lapuan kaupungissa on normaali verrattuna muihin Lapuan kaupungin kokosiin kuntiin. Lapuan kaupungissa ei mm. sijaitse teollisuutta, joilla olisi merkittäviä ympäristön pilaantumisen riskejä.

4 YMPÄRISTÖNSUOJELUN VALVONTAKOhteet

4.1 Ympäristönsuojelulain säännöllisen valvonnan kohteet

Ympäristönsuojelulaissa on säädetty perusteista, joiden mukaan tuotantotoiminnalle tulee hakea ympäristölupaa. Lupaviranomaisina toimivat Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (AVI) ja Lapuan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen. Lapuan kaupungin lupaviranomaisen toimivaltaa on jaettu siten, että malmien tai mineraalien kaivamista tai maaperän ainesten ottoa sekä eläinsuojia koskevien toimintojen osalta lupaviranomaisena toimii ympäristöinsinööri ja muiden luvanvaraisten toimintojen osalta ympäristölautakunta.

Ympäristöinsinööri käsittelee ympäristönsuojelulain 116 §:n mukaiset rekisteröinnit. Rekisteröitävä toimintoja ovat energiantuotantolaitokset, asfalttiasemat, polttoaineen jakeluasemat, kemialliset pesulat, VOC-laitokset sekä kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat.

Ympäristöinsinööri käsittelee ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaiset ilmoitukset. Ilmoituspäätökset koskevat mm. kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia eläinsuojia, sahoja, terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varastoja, elintarvike- ja rehuteollisuuden toimintoja, yli 50 kuorma-auton, linja-auton tai työkoneen varikkoja sekä alle 10 000 laukauksen ampumaratoja. Tarvittaessa suoritetaan tarkastuksia lisäksi toimintoihin, jotka eivät ole ympäristönsuojelulain tai -asetuksen nojalla lupa-, ilmoitus- tai rekisteröintivelvollisia.

Ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvien toimintojen osalta noudatetaan vuosittain päivitettävää valvontaohjelmaa. Valvontaohjelmassa huomioidaan myös mahdolliset tarkastuksissa havaitut puutteet ja tarpeelliset uusintatarkastukset.

Lapuan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvat valvontakohteet 22.1.2025 (toiminnot on luokiteltu nykyisen lainsäädännön mukaisesti):

Valvontakohteet / ympäristölupa	Kohteiden lukumäärä	% Kaikista kohteista
Metalliteollisuus	2	7 %
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maa-ainesten otto	9	32 %
Eläinsuojat	1	4 %
Jätteiden ammattimainen tai laitostmainen käsittely sekä jätevesien käsittely	10	36 %
Ampumaradat	1	4 %
Maankaatopaikka	2	7 %
Moottoriurheilurata	2	7 %
Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17§:n mukainen lupavelvollisuus	1	4 %
Ympäristöluvanvaraiset yhteensä	28	

Valvontakohteet/ YSL 116 §:n mukainen rekisteröinti	Kohteiden lukumäärä	% Kaikista kohteista
Energiantuotantolaitos	4	20 %
Asfalttiasema	5	25 %
Polttoaineen jakeluasema	10	50 %
Betoniasema tai betonituotetehdas	1	5 %
Ilmoitusvelvolliset yhteensä	20	

Valvontakohteet/ YSL 115 a §:n mukainen ilmoitus	Kohteiden lukumäärä	% Kaikista kohteista
Eläinsuojat	43	96 %
Sahalaitos	1	2 %
Terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto	1	2 %
Ilmoitusvelvolliset yhteensä	45	

4.2 Ympäristönsuojelulain mukaiset muut ilmoitusvelvolliset toiminnot

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluvia muita ilmoitusvelvollisia toimintoja ovat ympäristönsuojelulain 118-120 §:n mukaiset tilanteet. Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus koskee tilapäistä melua tai ääntä aiheuttavaa toimenpidettä tai tapahtumaa, jos melun tai äänen on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Ympäristönsuojelulain 119 §:n mukainen ilmoitus koskee koeluonteista toimintaa ja 120 §:n mukainen ilmoitus poikkeuksellista tilannetta, joka johtuu esim. onnettomuudesta, ennakoimattomasta tuotantohäiriöstä tai muusta niihin rinnastettavasta yllättävästä, toiminnasta riippumattomasta poikkeuksellisesta syystä taikka rakennelman tai laitteen purkamisesta.

Ilmoituksenvarainen toiminta on usein lyhytaikaista, mistä syystä näiden toimintojen vuosittainen valvontaresursointi on vaikeasti arvioitavissa. Ilmoitusvelvolliset toiminnot tarkistetaan tarvittaessa.

4.3 Muu ympäristönsuojelulain mukainen valvonta

Muita ympäristönsuojelulain mukaisia valvontakohteita ovat muun muassa hajajätevesiasetuksen toimeenpanoon, nitraattiasetuksen valvontaan ja alle ilmoituskynnyksen jäävien eläinsuojien valvontaan liittyvät kohteet. Näitä kohteita tarkistetaan tarvittaessa.

4.4 Jätelain valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluu jätelain (646/2011) nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta.

Jätteen ammattimaisesta keräyksestä on jätelain (muutos 410/2014) 100 §:n mukaan tehtävä ilmoitus jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jätelain (muutos 834/2017) 124 §:n mukaan näiden kohteiden tarkastuksista on tehtävä suunnitelma, joka perustuu arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista. Suunnitelma voidaan liittää ympäristönsuojelulain mukaiseen valvontaohjelmaan.

Jätteen ammattimaiset keräyspaikat:

Jätelain 100 §:n mukaiset kohteet	Toiminnanharjoittajat	Keräyspaikat
	5	30

Lisäksi jätelain 124 §:n mukaan valvontaviranomaisen on määräajoin tarkastettava laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä.

Jätelain mukaiseen valvontaan kuuluu edellä mainittujen lisäksi muun muassa roskaantumisen valvonta ja jätehuollon asianmukaisen järjestämisen valvonta.

Jätelain perusteella voidaan antaa ei-luvanvaraista toimintaa koskeva yksittäinen määräys. Määräys voidaan antaa roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaisuuden varmistamiseksi. Viranomaisen on valvottava annettua määräystä. Valvontatarve määritetään tapauskohtaisesti.

Jätehuollon järjestämisessä, jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemisessä sekä jätehuollon valvonnassa on sen lisäksi, mitä muualla on säädetty tai määrätty, noudatettava yleisiä jätehuoltomääräyksiä.

4.5 Vesilain valvonta

Vesilain valvontaviranomaisia ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja ELY-keskukset. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo yhdessä ELY-keskuksen kanssa vesilain (587/2011) ja sen nojalla annettujen päätösten ja määräysten noudattamista. Vesilailla säännellään lähinnä vesien käyttöä, vesistöön rakentamista, uittoa, maa- ja metsätalousmaan kuivatusta, vesistön järjestelyä ja pohjaveden ottamista.

Vesilain mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevat erimielisyydet, jotka eivät edellytä lupaa eikä niitä käsitellä ojitustoimituksessa. Edellytyksenä on, että erimielisyydet koskevat ojan tekemistä toisen maalle tai veden johtamista toisen maalla olevaan ojaan tai puroon tai muuta vastaavaa syytä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaistavissa ojitusridoissa on vain kaksi osapuolta, ja ne tulevat vireille asianosaisten kirjallisesta vireillepanosta.

4.6. Maa-aineslain valvonta

Maa-aineslain valvonta tarkoittaa maa-ainesten ottoon, varastointiin ja/tai paikalla jalostukseen myönnettyjen maa-aineslupien valvontaa sekä ns. kotitarveoton valvontaa. Yli 500 m³ kotitarveotosta tulee tehdä ilmoitus valvontaviranomaiselle.

Lapuan kaupungissa on valvottavia maa-aineslupia yhteensä 8 kpl. Maa-aineslupien valvontatiheys riippuu toiminnan laajuudesta, toiminnan sijainnista ja tarkastuksissa ilmenneistä puutteista luvan noudattamisessa. Toiminnassa olevissa kohteissa tehdään tarkastus pääsääntöisesti kerran vuodessa.

4.7. Vesihuoltolain valvonta

Vesihuoltolain mukaiseen valvontaan kuuluu kiinteistöjen vesihuoltoon liittymisvelvollisuuden toteutumisen valvonta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen päättää liittymisvelvollisuudesta vapauttamisesta.

4.8. Muu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluva valvonta

Kemikaalilain mukaan ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat kemikaalien käyttöolosuhteita kemikaaleja käsittelevissä laitoksissa kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Valvontaa tehdään kemikaalilain lisäksi REACH-, biosidi- ja POP-asetusten nojalla. Kemikaalivalvonta on osa ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröitävien laitosten ja toimintojen valvontaa ensisijaisesti kohteissa, joissa kemikaalien käyttö ja varastointi on merkittävää.

Maasto- ja vesiliikenneläin mukaisiin valvontakohteisiin kuuluvat moottorikelkkareitit ja yksittäiset harjoitteluradat.

5 TOIMINTOJEN RISKINARVIOINTI

Tarkastuskohteet ja tarkastustiheys on määriteltävä ympäristöriskien arvioinnin perusteella. Valvontasuunnitelmassa tarkastuskohteet ja tarkastustiheys on määritelty ympäristöriskien arvioinnin perusteella kolmeen eri valvontaluokkaan.

Ympäristöriskien osalta tärkeällä pohjavesialueella sijaitsevat toiminnot on arvioitu sellaisiksi, että niiden valvonnan on oltava säännöllistä ja riittävän tiheää pohjavesiriskien minimoimiseksi. Pohjavesialueilla sijaitsevat valvontakohteet on toimialasta riippumatta aina luokiteltu valvontaluokkaan 1. Valvontaluokkaan 1 on liitetty myös ne toimialat, joissa valvonnan yhteydessä voidaan selvästi havaita mahdollisia eroja eri vuosien välillä.

Valvontaluokissa 2 ja 3 olevat toiminnot eivät sijaitse tärkeällä pohjavesialueella, joten näiden valvontaluokkien osalta eri toimialojen ympäristölle aiheutuvia riskejä on arvioitu toimialakohtaisesti. Lisäksi valvontaluokkien 2 ja 3 osalta on arvioitu toiminnan normiohjaus ja valvonnan vaikuttavuus. Valvontaluokkaan 3 on liitetty ne toimialat, jotka ovat pääsääntöisesti eniten normiohjattuja ja joissa valvontakäyntien välillä on havaittavissa vähiten muutoksia, eli valvontakäynnin vaikuttavuus on pienempi kuin valvontaluokkaan 2 kuuluvien laitosten osalta.

Valvontaluokkaan 1 kuuluvalla laitoksella tehdään tarkastus vähintään kerran 3 vuodessa. Valvontaluokkaan 2 kuuluvalla laitoksella tarkastus tehdään vähintään kerran viidessä vuodessa. Valvontaluokkaan 3 kuuluvalla laitoksella tehdään tarkastus vähintään kerran kymmenessä vuodessa.

Valvontaohjelman mukaisessa määräaikaistarkastuksessa käydään läpi laitoksen vuosiraportti sekä tarkastetaan laitoksen tuotantotilat ja alue. Tarkastuksen ajankohdasta sovitaan toiminnan harjoittajan kanssa etukäteen. Tarkastuksesta laaditaan muistio, joka toimitetaan toiminnanharjoittajalle ja tarvittaessa muille asianosaisille.

Määräaikaistarkastusten lisäksi laitoksilla voidaan suorittaa tarkastuksia osana lupakäsittelyä, kuntalaispalautteen perusteella, poikkeuksellisten tilanteiden yhteydessä tai tarvittaessa muun syyn vuoksi.

Toiminnan aloittavien laitosten osalta ensimmäinen suunnitelmallinen tarkastus tehdään ennen toiminnan aloittamista, jotta voidaan varmistaa luvan antamien toimintaedellytysten toteutuminen.

Eri toimintojen jaottelu eri valvontaluokkiin on seuraava:

Valvontaluokka	Tarkastusväli	Toiminnan kuvaus tai sijainti
1	3 vuotta	<p>Sijainti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sijainti tärkeällä pohjavesialueella • luonnon- tai vesiensuojelun kannalta riski- tai vaikutusaltis toiminta • Muu toiminta, joka edellyttää erityistä valvontaa muusta perustellusta ympäristönäkökulmasta <p>Toimialat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jätteen ammattimainen tai laitospäinen käsittely sekä jätevesien käsittely • Maankaatopaikat • Malmien ja mineraalien kaivaminen tai maa-ainesten otto • Asfalttiasemat
2	5 vuotta	<p>Toimialat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kemikaalien varastointi ja käyttö • Metalliteollisuus • Turkistarhat • Betoni- ja betonituotetehtaat • Sahalaitos • Terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto
3	10 vuotta	<p>Toimialat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energiantuotanto • Polttoaineen jakeluasema • Eläinsuojat • Moottoriurheiluradat • Ampumaradat • Jätelain 100 §:n mukaiset kohteet • Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n mukaan lupavelvolliset

5.1 Määräaikaistarkastusten ajan kohdan määrittäminen

Valvottaville kohteille tehtävät määräaikaistarkastukset tehdään säännöllisin väliajoin valvontaluokitusten mukaisesti. Tavoitteena on kohdella kaikkia toiminnanharjoittajia yhdenvertaisesti. Määräaikaistarkastuksien ajankohdat määritetään valvontaohjelmassa.

5.2. Tarkastuksessa havaitun puutteen vaikutus valvontaan

Valvontaa toteutetaan ympäristöhallinnon antaman ympäristövalvonnan ohjeen periaatteiden mukaisesti. Tapauksissa, joissa todetaan laiminlyöntejä tai joudutaan käyttämään hallintopakkoa, sovelletaan julkaisussa ”Ympäristönsuojelulain laillisuusvalvontaopas” esitettyjä ohjeita ja siinä kuvattuja menettelyjä. Keskeisin valvonnan keino ovat riskinarvioinnin perusteella tehtävät suunnitelmalliset määräaikaistarkastukset paikan päällä kohteessa. Määräaikaistarkastuksella tarkoitetaan valvontaohjelman mukaista, määräajoin tehtävää maksullista valvontatarkastusta, jossa käydään läpi valvontakohteen toimintaa, ympäristöriskejä ja -vaikutuksia. Määräaikaistarkastuksella varmistetaan, että toiminta on ympäristöluvan tai ilmoituksen mukaista ja että toiminta täyttää ympäristölainsäädännön vaatimukset.

Suunnitelmallisesta tarkastuksesta sovitaan etukäteen ja toiminnanharjoittajalle varataan mahdollisuus osallistua tarkastukseen. Tarkastuksella käydään läpi mm. laitoksen toiminta ja tilat, ympäristölupa siihen liittyvine määräyksineen, tarkkailutiedot, toiminnasta mahdollisesti tulleet valitukset ja niiden seurauksena suoritettut toimenpiteet.

Tarkastuksesta laaditaan tarkastusmuistio, joka toimitetaan toiminnanharjoittajalle. Suunnitelmallisella tarkastuksella havaittujen puutteiden seurantatarkastukset kuuluvat valvontaohjelman mukaiseen valvontaan. Tarkastuksia tehdään myös esimerkiksi toiminnasta tehdyn ilmoituksen johdosta, toiminnan muuttuessa tai aiemmin havaittujen epäkohtien korjaamisen toteamiseksi. Tarkastus suoritetaan pääsääntöisesti myös ympäristölupahakemuksen ja rekisteröinti-ilmoituksen käsittelyn yhteydessä.

Mikäli tarkastuskäynnin yhteydessä laitoksen toiminnassa havaitaan laiminlyönti tai puute, ympäristöviranhaltija voi asettaa määräajan korjaaville toimenpiteille ja suorittaa uusintatarkastuksen toimenpiteelle asetetun määräajan umpeuduttua. Uusintatarkastuksien määrää ei ole rajoitettu, vaan ne harkitaan tapauskohtaisesti. Mikäli laiminlyöntiä ei korjata ympäristöviranhaltijan kehotuksesta huolimatta, asia voidaan viedä ympäristölautakuntaan ratkaistavaksi. Ympäristölautakunta voi antaa asiaa koskevan määräyksen ja tehostaa sitä uhkasakolla, keskeyttämis- tai teettämishallalla. Valvontamaksu peritään myös mahdollisista uusintatarkastuksista.

5.3. Toiminta rikosasiassa

Mikäli valvontaviranomainen havaitsee valvonnassa, että joku tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo ympäristönsuojelulaissa tai jätelaissa asetettuja säädöksiä, tulee valvontaviranomaisen ympäristönsuojelulain nojalla tehdä asiasta ilmoitus poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus voidaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleinen etu vaadi toimenpiteitä.

Mahdollinen rikosoikeudellinen esitutkintapyyntö ei poista valvontaviranomaisen velvollisuuttakorjata tilannetta ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa säädetyin menettelyin.

6 VALVONTASUUNNITELMA 2025-2029

Valvontakauden 2025-2029 aikana tarkastetaan kaikki valvontaluokkiin 1 ja 2 kuuluvat laitokset vähintään kerran sekä vähintään 50 % valvontaluokkaan 3 kuuluvista laitoksista. Valvontaluokkaan 3 kuuluvien laitosten osalta valvonta kohdistetaan laitoksiin, joille ei ole tehty tarkastusta tai toiminnan edellisestä tarkistamisesta on yli 5 vuotta tai edellisessä tarkastuksessa on havaittu puutteita.

Uusille lupavelvollisille kohteille tehdään ensimmäinen tarkastus toiminnan aloittamisen yhteydessä, jotta luvan antamien toimintaedellytysten täytyminen pystytään tarkastamaan.

Suunnitelmallinen valvonta sisältää toiminnan tarkastuksen lisäksi mahdollisten toiminnan ympäristöluvan lupaehtojen mukaisten suunnitelmien ja vuosiraporttien käsittelyn.

Lisäksi valvontaohjelma voi sisältää toimintoja, joiden tarkistaminen on tarpeen ympäristönsuojelulain 169 §:n nojalla.

Tarkastettavat toiminnot esitetään erillisessä valvontaohjelmassa (ei julkinen asiakirja). Valvontaohjelma vuodelle 2025-2029 laaditaan tämän valvontasuunnitelman periaatteiden mukaisesti.

6.1 Suunnitelmallisesta valvonnasta ja tarkastuksista perittävät maksut

Lapuan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisella on oikeus periä valvontasuunnitelman mukaisesta valvonnasta maksu, joka on määritelty Lapuan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti. Valvontamaksu peritään myös mahdollisista uusintatarkastuksista sekä toiminnan loppuessa lopputarkastuksista.

Maksullisia toimenpiteitä määräaikaistarkastusten lisäksi ovat mm. YSL 175 ja 176 §:n mukainen tarkastus hallintopakkomääräyksen valvomiseksi tai 181 § mukainen tarkastus toiminnan keskeyttämisen noudattamiseksi.

Myös jätelain (muutos 834/2017) 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat ko. pykälässä tarkoitettuihin suunnitelmiin, peritään taksan mukainen maksu. Lisäksi maksu peritään tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen jätelain (646/2011) 75, 125 ja 126 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi. Ympäristönsuojeluviranomaisen maksut perustuvat määräaikaistarkastuksen ja hallintopakon valvonnan keskimääräiseen omakustannusarvoon. Mikroyrityksiltä perittävässä maksuissa huomioidaan toiminnan laajuus ja luonne. Samoin huomioidaan, jos toiminnanharjoittajan asemassa on sellainen luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa.

7 VALVONTASUUNNITELMAN TARKISTAMINEN

Valvontasuunnitelma on ympäristönsuojelulain 168 5:n 1 mom. nojalla tarkistettava säännöllisesti. Tämä valvontasuunnitelma tarkistetaan viiden vuoden välein ympäristölautakunnassa. Erityisestä syystä valvontasuunnitelmaa voidaan tarpeen vaatiessa tarkistaa. Mahdolliset muutokset valvontaluokkiin tehdään valvontasuunnitelman tarkistamisen yhteydessä.